

ABONAMENTUL:
Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „
Pentru România și străinătate:
Pe un an . . . 40.— franci.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

REDACTIA
și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nrul 1/a
INSERTIUNILE
se primesc la admini-
strație.
Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisurile nu se în-
napoiază.

ROMÂNUL

Pentru frații cari bat la ușa noastră.

București, 10 Dec.

S'a plâns mult la noi pentru durerile îndurate de poporul belgian. Era sentimentul de solidaritate cu o țară mică cum este și a noastră și cu care ne-a plăcut atâta să ne comparăm... Belgia era pentru noi o țară cu adevărat civilizată, o țară cu viață tihnită, muncitoare și bogată în comori artistice.

Nu se putea să nu fim îndurerăți de veștile ce anunțau pustiirile pe cari războiul le răspândea asupra Belgiei. Vitejia și îndărăt-nicia vitează cu care Belgienii s'au luptat, ne-au stors lacrimi, fiindcă era un eroism ce se traducea mai mult în jertfă pentru apărarea altora.

Azi se emoționează lumea la noi de soarta poporului sârb. Avem istorică prietenie cu acest popor. Veacuri de-a rândul casele noastre domnitore au fost înrudite. Niciodată vecinătatea nu a fost turburată de discordie... Nu se poate să nu ne intereseze soarta Serbiei, mai ales când o zdrobire definitivă a ei ar putea să pună în joc însemnate interese ale noastre.

Apoi trăiesc în Serbia mulți Români, vițeața divizie a Timocului, care a avut să înfrunte cea dintâi luptă cu armatele împărăției, pentru a suferi cele mai groaznice pierderi, este o divizie de Români. Este acolo sânge din sângele nostru, sunt acolo aspirațiuni din aspirațiunile noastre...

Apoi ne interesează în genere soarta popoarelor din peninsula balcanică și numai o răstăcere a Bulgarilor ne face să avem rapor-

turi cu bănuială față de acest popor. Bulgarii cred, că au de întreținut o politică de iridentă față de noi, pentru că în Dobrogea sunt câteva zeci de mii de Bulgari. Majoritatea populației este românească și Dobrogea a stat sub stăpânirea României, Silistra a făcut parte din titulatura lui Mircea cel bătrân și niciodată stăpânirea bulgărească nu s'a întins până la aceste părți. Dacă la 1878 nu s'a înapoiat României Dobrogea cu granița strategică necesară, aceasta a fost făcută intenționat pentru a se crea motivul unei neînțelegeri în viitor între România și Bulgaria. Azi, prin tratatul dela București, s'au pus lucrurile la locul lor și dacă Bulgaria crede că ea trebuie să revendice noua Dobrogea, fiindcă sunt aci câteva zeci de mii de Bulgari, atunci ar trebui să recunoască dreptul nostru de a ne interesa de soarta Macedoniei unde sunt un milion de Români.

Cu ce drept vor Bulgarii să stăpânească acea masă românească?

Cinstit și leal nu ar trebui să fie nici o neînțelegere între noi și Bulgari și numai așa s'ar putea ajunge repede la o regulare deplină — fiind dată situația generală europeană de azi — la o complectă pace și la un desăvârșit acord între statele balcanice.

Pe noi, o repetăm ne interesează soarta peninsulei balcanice, ne interesează soarta tuturor statelor mici, fiindcă soarta noastră este legată de soarta lor și o înțelegere între toate aceste state nu poate să fie decât binefăcătoare pentru toți.

Dar dacă ne-am simțit îndurerăți de nenorocirile Belgiei, dacă suntem îngrijați de soarta Serbiei, dacă ne interesează situația tuturor statelor din peninsula balcanică, de sigur că privirile noastre sunt mai ales îndreptate către frații noștri (din Bucovina și Serbia) cari suferă, de jur împrejurul granițelor României, cele mai îngrozitoare mizerii din cauza războiului pe care îl poartă pentru salvarea altor neamuri, pentru întărirea puterilor popoarelor cari îi stăpânesc.

La granițele noastre tremură de frig și mor de foame mii și mii de familii românești, lipsite de adăpost, gonite de pustiirile războiului, cu inimile sfâșiate de veștile triste ce le sosesc de pe câmpul de luptă unde piere floarea neamului românesc.

Trebuie să avem mai multă milă de aceștia, ca de toate celelalte popoare ale globului. Pe ei să-i scăpăm de mizerie, lor să le dăm un adăpost până ce va suna un ceas mai bun. Este nevoie să se organizeze de urgență ajutorarea acestor familii românești. Societățile de binefacere să se pună la lucru și guvernul să ia toată măsurile ca această populație să fie ajutată și salvată.

Nimeni nu ne poate lua în nume de rău o asemenea acțiune. Nimeni nu poate să susțină, că este un act ce ar dovedi dușmănie față de țările vecine ai cărei supuși sunt nenorociții pribegi.

Noi nu putem să închidem granițele noastre unei populații liniștite pe care teroarea invaziei o alungă spre noi când nu se închid granițele nici chiar armatelor cari incolțite de dușman își caută scăparea pe un pământ străin neutru. Și nu putem să închidem

Visul recrutului.

„Câmpul pare plin de flori ciudate
Și de ierburi cum nu s'au văzut.
Nu sunt coapte, dar n'auzi cum bate
Un ciocan în mii de coase late?
De coșai tot câmpul s'a umplut”.

„Alte ori ieșeam în dricul verii
Să cosim fânețele cântând;
Azi în cap se fac măciucă perii
Și de-acești coșai mai mult te sperii
Când îi vezi cu coasele umblând”.

Și recrutul tainic se 'nfloră —
Coasele încep a făși.
Peste câmpul lui granate sboară
Una poate chiar îl și omoară
Mai curând de cum se va trezi.

Ion Băila.

„Mobilizarea și războiul.”

Temă liberă dată școlărilor dela școala elem. conf. gr. or. română din Cetea.

D. Ioan Frâncu, absolvent de teologie și inv. provizor la școala noastră din Cetea (com. Albeii Inferioare) a dat școlărilor din școala condusă de dsa tema liberă: „Mobilizarea și războiul”, la care elevii au dat următoarele răspunsuri, parte în poezie, parte în proză.

Iată câteva interesante răspunsuri ale micuților elevi și eleve:
De ex. lucrarea liberă a Mariei Halalam, care are patru frați pe câmpul de luptă:

I.

Când a bătut duba 'n sat
Atunci s'a mobilizat
Și când frații mi s'or dus
Noi nu mai puteam de plâns
Frunzuliță de pe baltă
Mi s'or dus frați să se bată
Trei frați în Galiția
Și unul în Bosnia.

Frunzuliță de pe roată
Impărate, împărate
Nu-l duce așa departe,
Departa de țara mea

Tocmai în Galiția.
Galiție țară străină
Mulți voinici se luptă 'n tine
Puțini se întorc cu bine.

Insă cum pușca cu zor
Îi vine glonț în picior
Și-l aruncă 'ntr'un răzor
Și zăcea rănit în sânge
Și n'avea cine îl plânge.

Frunză verde rămurea
Multă vreme s'o mână
Până s'o pune pacea.
Soare mândru și rotund
De-ai apune mai curând
Că eu tare m'am urit
De pușcă și tunărit.

Frunzuliță rămurea
Ajunși în Galiția
Patru zile ne-am tot dus
Fără să găsim vre-un Rus
Frunză verde de sălcute
Bălgradu-i plin de răgute
Și sunt două cărărele
Pardosite cu năsip
Merg cătanele tot rând
Frunză verde de trifoiu
Vai și-amar de vol feciori

Prețul unui exemplar 10 fileri.

granițele unei populații gonită de urgia pustii-
rilor războiului, mai ales când această popu-
lație este românească.

Să se ia măsuri de urgență, să se facă tot

ce este omeneste posibil ca lumea aceasta în-
ghețată de frig și istovită de nemănecare să
simtă că a ajuns la poarta căminului ospitalier,
unde bate o inimă de frate.

Din senatul României.

Recepția principelui Carol la senat.

București, 10 Decembrie n. 1914.

La Senat a avut loc ieri o emoționantă
solemnitate. Incunjurat de dragostea tuturor
membrilor matorului corp moștenitorul tron-
ului României A. S. regală principele Carol
a luat ieri în primire locul, pe care Constitu-
ția României îl decerne moștenitorului la
Tron în șirul membrilor Senatului.

Aplauzele calde, cu cari a fost salutată
intrarea în sala adunării a principelui Carol și
a reginei-mamă precum și manifestațiunile
prelungite cari au urmat după cuvântarea ro-
mânească a moștenitorului Tronului, au fost
o nouă manifestare a rădăcinilor adânci și pu-
ternice, cari unesc țara și Tronul.

Sedința de ieri a Senatului, care a provo-
cat o adâncă impresie, a avut următorul de-
curs:

La orele 2 jum., se face apelul d-lor senatori.
Apoi d. *Missir* ia cuvântul lămurind cum s'a
făcut în anul 1899, recepția în matorul corp a
M. S. regelui *Ferdinand*, atunci moștenitor al
tronului. Atunci M. S. regina a fost primită de
o comisiune de 7, iar principele moștenitor de o
comisiune de 5 senatori.

Se trag la sorți aceste două comisiuni. Cea
dintâi e prezidată de d. *Plessea*, a doua de d.
Cocias.

D. președinte, invită pe cei ce le compun, să
se grupeze în sala de primire.

D. *B. Missir*, anunțat de sosirea prințului, îi
iese în întâmpinare.

Moștenitorul tronului, urmat de d. *B. Missir*,
de d. general *Coandă* și de comisia I-a, intră în
sală. Ropote prelungite de aplauze și urale fre-
netice, îi primesc. Tânărul și augustul senator
trece pe lângă banca miniștrilor, se oprește în
fața băncilor senatorilor, salută — și condus de
d. *Missir*, ia locul I. P. S. Sale mitropolitului pri-
mat, primul loc de pe banca prelaților.

Toți ați mers flori înflorite
Și vă 'ntoarceți vestezite.

II.

Tot în poezie îmi descrie un elev plecarea fra-
telui care a fost mobilizat când s'a făcut mobili-
zarea parțială:

Frunză verde de gutâie
Mai încep și eu a scrie
O micuță poezie
Despre al meu dulce frate
Care-i dus în țări departe
Care s'a dus la războiu
Să ne apere pe noi.

Intr'o Luni de dimineață
Se spală frumos pe față
Și la holdă el pleacă
Cu iubita lui Soție
Și cu sora-mea Marie
Și cu tata mai bătrân
S'au dus cu toții răsând
Și colea cam pe la opt
Merg mama ca din foc
Haida Nicolae-acasă
Că-s jandarmi vre-o cinci ori șase
Cu jurații vin prin sat
Să vă ducă la 'mbrăcat.

Cu toții ne-am întristat
Și dela holdă-am lăsat
Doamne, asta ce să fie

Să mă ducă 'n cătanie
Să-mi las dulcea mea soție
Și măicuța supărată
Soția nemângăiată.

Scrișă de: *Gheorghe Baldea*, elev. cl. IV.

III.

Un alt elev descrie plecarea unchiului său în
chipul următor:

Când unchiu de-acasă pleacă
Rămâne casă săracă
Și boii lui înjuțați
Și părinții supărați
Și boii lui rumegând
Și părinții lui plângând

Săracii feciori frumoși
Cum mai stau în lagăr jos
Cu puștile 'n piramidă
Cu strățile fără pită.

Scrișă de *Traian Raica*, elev cl. III.

Domnule președinte,
Domnilor senatori,

Din adâncul sufletului, vă mulțumesc de
președinte, pentru cuvintele atât de măgul-
toare ce mi le roștiți cu prilejul primirii mele
în sânul acestei înalte adunări.

Vă aduc și vouă dlor senatori, prinusul
meu de recunoștință pentru călduroasa în-
tâmpinare ce o faceți celui mai tânăr dintre
colegii dv.

Luându-mi de acum înainte locul meu în
rândurile senatorilor, potrivit art. 76 din Con-
stituție, voi putea să mă pătrund din ce în ce
mai mult de datorile mele de prinț moșteni-
tor și să cunosc mai de aproape nevoile sta-
tului și ale iubitului nostru popor.

Puteți fi incredințați că voi urmări cu
cea mai vie atențiune lucrările acestui mator
Corp, căutând în orice clipă să răspund aş-
teptărilor dv. și ale țarei, căreia îi închin, cu
nemărginită dragoste, toate puterile mele.

Pornesc din nou aclamările călduroase ale
asistenței. În mijlocul entuziasmului general și
al ovationărilor publicului, A. S. R. salutând pe
miniștrii, părăsește incinta. M. Sale reginei i se
dau la plecare, aceleași dovezi de dragoste ne-
fărmurită. La orele 3 și jumătate recepția so-
lemnă și călduroasă, era terminată. Sedința s'a
suspendat, în mijlocul animației generale.

Pentru ziarul „Kronstädter Zeitung”.

„Kronstädter Zeitung” în nrul 283 din 8 Dec.
1914 publică un articol*) informativ sub titlul
„Barbarie maghiară în Ardeal. În Brașov sunt
spânzurați oameni pe stradă”, în care se repro-
duce din foaia „Dreptatea” din București, (edi-
ție specială din 13 Oct. v.) o poveste fantastică
istorisită amintitei foi de un om din Zărnești re-
fugiat în România, care povestește între altele
că a văzut în curtea din dosul vilei dlui Dr. Le-
ményi (?) pe doi soldați frunțași din Orăștie, pe
frații Anton și Gheorghe Vasiliu spânzurați, u-
nul de creanga unui pom iar pe celălalt de
stâlpul unui șopron etc. Soldații amintiți ar fi
fost spânzurați — povestește martorul ocular
— pe motiv că fiind angajați ca calfe într-o bă-

*) Articolul lui „Kr. Z.” a fost reprodus cu comen-
tar cu tot și de ziarul „Sieb.-Deutsches Tageblatt” din
Sibiu.

IV.

Iată cum descrie elevul *Ioan Crișan*, cl. V.,
mobilizarea:

— Intr'o Sâmbătă dimineața auzirăm dăba bătând
des de dimineață, când abia se cunoșteau zorile zilei.
Toți oamenii au ieșit în drum să asculte ce poruncă le
mai vine. Și când auziră porunca toți oamenii s'au în-
spăimântat. Și femeile când au văzut că se duc oamenii
au început să plângă. Și după ce s'au dus auzeau oame-
ni dela oameni, că vin iară acasă. (Când s'a decretat
mobilizarea în aceeași zi au plecat toți, ne mai așteptând
să treacă 48 de ore, însă notarul le-a spus că au timp
încă 48 de ore și așa au venit iară acasă. — Nota în-
vățătorului). Și Lunea iară s'au dus și mișterile s'au dus
cu ei până în vârful dealului. Și ele s'au întors acasă
plângând și suspinând și copiii plângeau de-și era
mai mare mila de ei. Și mișterile ziceau: haideți la bi-
serică să ne rugăm lui Dumnezeu să-i aducă iară sănătoși
acasă. Mulți din cei duși au venit pușcați, unii prin
mână, alții prin picior, dar să li murit cineva dela noi,
nu se aude. Și pe domnul învățător Colda și domnul
învățător Stan încă i-a dus. Nouă școlărilor ne pare rău
că i-a dus și ne vom ruga pentru Dumnezeu să-i adu-
că banul Dumnezeu iarăși între noi.

V.

Încă un exemplu, scris de *Nicolae Cristea*, elev
clasa IV.:

Când a bătut dăba 'n sat
Toți oamenii s'au spăimântat
Și la cancelarie s'au adunat

cânie ar fi spus mușterilor, că Români de aici nu se vor lupta nici când alătura de Unguri contra Rușilor.

Reproducând această povestire fantastică din „Dreptatea” ziarul „Kr. Zeitung” adresează ziarului românesc din Ungaria următoarea apostrofă:

„Acest număr din „Dreptatea”, care ne-a ajuns abia acum în mâni, a apărut deja pe la finea lunii Octombrie, dar nu ne este cunoscut, ca în foile românești de aici sau în genere din Ungaria să se fi publicat o respingere a acestel minciuni și calunii grozave, precum cere datorința acestor foi.

Datorința, datorința necondiționată, a presei noastre românești din Ungaria ar fi în genere, să descopere energic toate minciunile similare ale presei agitatorice din București, a cărei ziare încearcă zi și noaptea să agite și să otrăvească sufletele Românilor de dincoace și de dincolo.

Ziarele românești de aici vor ști doar, că Români nu sunt spânzurați în Brașov. Pentru ce tac deci în fața unor astfel de minciuni îngrozitoare? Pentru ce nu s'a găsit niciodată în foile noastre românești vre-un demenț al poveștilor și minciunilor înfiorătoare, cari se trimit zilnic în lume din București?

... Da, pentru ce? Pentru ce?...

Nu putem înțelege de loc noima tonului neobișnuit de aspru și ostil în care ni se adresează „Kr. Zeitung” așa deodată ca din cer senin și fără nici un scrupul, prezentându-ne quasi ca complici al scrisului cutărui ziar obscur bucureștean, și cerându-ne lucruri, cari nu le putem face pe simplul motiv, că nu suntem în stare să le executăm, lipsindu-ne subtratul.

„Kr. Zeitung” ar trebui doar să știe, că dela izbucnirea războiului nu mai primim ziare din România, nici chiar ziarele oficiale române, cu atât mai puțin ziar de calibrul foii „Dreptatea”, cari, după cum se știe, apar și dispar în România după câteva luni de campanie. În consecință ce să desminte, când îți lipsește substratul recerut? Doar însuși „Kr. Zeitung” declară, că deabia acum în luna Decembrie i-a ajuns în mâni numărul din Octombrie al „Dreptății”.

Că în Brașov s'ar spânzura Români în ziua mare, aceasta e o gugumanie, pe care nici chiar cei din România cari din întâmplare au cețit „Dreptatea” n'o vor crede. Dealtfel, precum suntem informați, ambasada noastră din București, publică prin ziarele bucureștene întotdeauna comunicate oficiale, prin cari se desminte știrile false din presa română.

„Kr. Zeitung” merge însă în ieșirea ei atât de neobișnuită față de noi, atât de departe încât ține să constate că în genere în foile românești din Ungaria nu s'a luat nici când poziție față de minciunile plasate într-o anumită presă din țară.

Timpurile grele prin cari trecem nu ne permit polemici, cerem însă dela redacția ziarului „Kr. Zeitung” — serie „G. Tr.”, de unde reproducem ieșirile pătimase ale lui „Kr. Z.” — să ob-

serve față de noi o atitudine mai calmă și mai obiectivă. Ieșiri pătimase de felul celei făcute față de noi de „Kr. Z.” nu sunt de loc menite să cimenteze buna înțelegere între popoarele patriei noastre comune în aceste vremi de grea cumpănă ci din contră așită — fără motiv — ura și neîncrederea. Gogorițe de felul celei publicate de foaia „Dreptatea” ne lasă reci, căci noi, știm mai bine ce se întâmplă la noi, iar în România este un guvern conștios de chemarea sa și monarhia noastră are acolo organe, cari sunt chemate să lămurească opinia publică din țară. Sapienți sat!

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Berlin. — Se comunică de la cartierul general:

În luptele ce se dau spre ost dela lacurile Mazuri luptă numai artileria.

În Polonia-orientală o coloană a noastră ce înaintează pe malul drept al râului Vistula a luat cu asalt localitatea Przasme. Am capturat 600 de Ruși și câteva mitraliere.

Continuăm atacul de pe malul stâng al râului Vistula.

În Polonia de sud am respins atacurile Rușilor. (Comanda supremă).

Berlin. — Se comunică dela cartierul general:

În regiunea Souan Francezii au dat ieri numai o vehementă luptă de artilerie. Un nou atac de aleșuire al Francezilor lângă Vauquois la marginea ostică a pădurilor Argonne nu a avansat, el s'a prăbușit în urma focului artileriei noastre. Evident că dușmanul a avut mari pierderi.

Ieri trei piloți dușmani au aruncat zece bombe asupra orașului deschis (neapărat) Freiburg (în Baden). Bombele n'au pricinuit pagube. Amintim acest fapt numai ca o nouă dovadă, că dela începutul războiului dușmanii noștri bombardează orașe deschise. (Bir. de presă al min. de int.)

Budapesta. — Se comunică dela cartierul din nordost:

În Polonia, ieri a fost liniște pe frontul nostru. Un singur atac pe care Rușii l-au dat noaptea împotriva noastră pe terenul dela sudvest de Novo-Radomsk, l-am respins. În vestul Galitiei ambele părți au adus mari forțe în luptă. Aici am capturat până acum peste 10 mii de Ruși. Lupta durează încă.

În Carpați în urma operațiunilor noastre am reușit să recucerim teritor considerabil. — Gen. Höfer.

Berlin. — Ag. Wolff anunță:
După un comunicat oficial din Londra o flotă de cuirasate în 8 Dec. a atacat la insula Falk-

land flota engleză. În această noapte navală vasele de războiu „Scharnhorst”, „Leipzig” și „Gnetzenau” s'au scufundat. 2 vase de cărbuni au fost capturate de dușman. Vasele de războiu „Dresden” și „Nürnberg” au reușit să scape. Se pare că am avut grave pierderi. Parte mare din echipaj a fost salvat. Dușmanul a avut, se presupune, pierderi neînsemnate.

Behncke, șeful stat. maj. al marinet.

Cașovia. — Trupele rusești în comitatul Zemplén se retrag spre graniță. Primpretorele din Stropko și-a reocupat postul. În Ung, dușmanul se găsește la graniță, iar în comitatul Bereg nu mai sunt Ruși. În zilele din urmă s'a ivit o trupă de Ruși în comitatul Maramurăș, dar n'au putut răzbi decât numai până la Toronya. Din comitatul Sáros trupele noastre i-a alungat aproape de tot pe Ruși. Trupele dușmane le-am respins până la pasul Dukla. Trupele rusești ce au pătruns în comitatul Zemplén le-am respins de asemenea și acum acestea se concentrează iarăși în Galitja, în jur de Zagosa.

Când au pătruns Rușii în comitatul Sáros, iar conducerea armatei noastre a luat lupte cu ei pe un teren corespunzător, în orașele din ținuturile nordice a fost mare neliniște. O considerabilă parte a locuitorilor a plecat, rămânând în Cașovia și Eperjes, relativ foarte puțini, deși nicidecum nu putea fi vorba de un pericol.

Ungvár. — Glotașii răniți spun, că la Ujoc i-am înșelat pe Ruși prin o retragere la aparență și când i-am atacat din 3 părți, au luat-o la fugă, după ce și-au îngropat în pământ muniția, căci n'au mai putut-o duce cu ei.

Careii-mari. — În Maramurăș, la hotarele Körösmező — Vișau, unde au fost Rușii, azi nu mai există nici un motiv de neliniște.

Italia și navigația pe canalul Suez.

Roma. — Ziarul „La Depeche Tunisienne” observă că opiniunea publică italiană este unanimă în a susține necesitatea pentru Italia de a se face solidară cu Anglia în cazul când Turcii ar amenința navigațiunea pe Canalul Suez, deoarece canalul acesta este foarte trebuincios Italiei pentru apărarea coloniilor sale de pe coasta de răsărit a Africii. Escadra italiană care se găsește actualmente în Marea Roșie trebuie, spune numărul ziar, întărită simțitor.

Guvernul italian pentru a evita orice dificultăți în viitor, a pus în vedere Porței aceste intențiuni ale sale. (A. T. I.)

Alianța turco-bulgară. — Presa otomană despre România.

Constantinopol. — În privința ultimelor tratative dintre Turcia și Bulgaria, ziarul „İcdam” scrie următoarele:

De patru luni de zile, Rusia promite compensațiuni teritoriale pentru a putea atrage de partea sa pe România și pe Bulgaria. Ca și în Bulgaria există și în România mulți cari cred în promisiunile rusești. Din fericire nici guvernul bulgar și nici cel român n'au căzut în cursa ce li s'a întins dela Petrograd. Ambele guverne au dovedit o conștiință clară a intereselor lor, care sunt altele decât cele ale imperiului moscovit.

Dar România — deși recunoaște că interesele ei nu sunt de partea Rusiei, totuși nu are curajul să ea atitudinea pe care i-o indică interesele sale. Atitudinea nehotărâtă a României însă împiedecă și pe Bulgaria de a lua atitudinea pe care i-o indică interesele sale. De aceea atât România cât și Bulgaria vor lăsa să le scape unica ocazie de a-și face datoria asigurându-și interesele și existența lor națională pentru viitor.

Primejdia rusească este aceeași pentru noi, pentru Bulgari, ca și pentru Români, de aceea este nevoie ca să lucrăm de acord împotriva pericolului rus.

O alianță între Bulgaria și Turcia, mai ales, se impune. Numai sprijinită de Turcia, Bulgaria nu va avea nici o grădă din partea României și va putea să ia o hotărâre definitivă declarându-se împotriva triplei-înțelegeri”.

Tripla înțelegere și neutralitatea Elveției.

Roma. — Răspunzând la reprezentațiunea consiliului federal pe lângă guvernele francez

Chemările le cetea
Și multă jale-i mânca
Că îi duc de aicea
Și ei acasă mergeau
Și cătră soții ziceau:
— Și te rog soția mea
Umple-mi de pită straița.
Frunză verde ruptă în tri
Că nu știu când oi veni.

Straița 'n spate își lua
Și copiii-și săruta.
Frunză verde da de vie
Nu știu Doamne ce să fie
Că merg bătrâni în cătănie
Dragii tatii copilasi
Pe măleuța să-o ascultați
Și rugați pe Dumnezeu
Să mă apere de rău
Și pe mine și pe voi
Și să fie tot cu noi.

Straița 'n spate și-a luat

Și din casă a plecat.
Frunză verde cucuruz
Și s'a dus pe deal în sus
Și merge cu mie cu mare
Până 'n Stremți la cancelarie.
De aici la tren au plecat
Iar muerile-au oftat.

Atunci s'au dus toți odată
Iar acum pe rând ei vin
Fără ochi și fără mâni
Fără mâni și fără picioare.
Frunză verde de timin
Dar mai mulți din ei nu vin.
Câtă frunză pe pământ,
Atâtia orfani rămân.

Nu știu Doamne ce-o mai fi
Că rămân numai copii
Cu ce amar vor trăi
Pământul ein' l'o luera
Coarnele plugului ein' o ținea?

și englez din cauză că avioane engleze au trecut deasupra teritoriului elvețian, ambasadorul Franței a remis o declarațiune a cabinetului francez regretând sincer incidentul. Guvernul francez prețuește mai mult ca ori când neutralitatea Elveției și voeste ca neutralitatea să fie respectată de trupele franceze fie că e vorba de teritoriul elvețian ori de spațiul deasupra solului elvețian.

Guvernul englez a remis o notă zicând, că aviatorii cari au participat la atacul cnotra șantierelor de Zeppelinuri au primit instrucțiuni să nu sboare deasupra teritoriului elvețian. Guvernul regretă mult, că incidentul s'a produs contrar intențiilor sale, dar constată, că nu trebuie să se deducă din instrucțiile date aviatorilor și din părerea de rău manifestată față de consiliul federal, concluziunea generală că guvernul englez recunoaște principiul controversat al suveranității asupra spațiului aerului.

Consiliul federal a mulțumit ambelor guverne, dar a profitat de ocaziune spre a comunica din nou guvernului englez, că trebuie să se prevaleze de plenitudinea suveranității sale.

Luptele la Lovits.

Petrograd (prin Roma). — Ziarele rusești anunță că pe malul stâng al Vistulei s'au desfășurat lupte extraordinare de violente, mai cu seamă pe linia How—Lovits.

Asediarea Verdunului.

Amsterdam. — „Daily Chronicle” anunță că asediarea Verdunului se întinde tot mai mult pe întreg teritoriul cetății. Artileria germană e la 20 mile depărtare de cetate, iar armata franceză încă nu și-a pierdut libertatea de mișcare. „Daily Mail” anunță că în fata Verdunului se găsește la un sfert de milion de Germani. „Tyd” publică aceste știri cu rezervă și cu semnul întrebării.

Asediarea Przemyslului.

București. — Din Petrograd se anunță: „Noveje Wremja” se ocupă într'un articol mai lung cu situația din Galiția orientală și scrie următoarele despre asediarea Przemyslului: Prima asediare și atacurile neîntrerupte, trupele austro-ungare le-au respins în chip strălucit din cetatea de altcum puternică cu un eroism de admirat. Și asediarea actuală s'a început între împrejurări foarte nefavorabile pentru armata rusească. Trebuie să ne gândim, că oare dorim din nou să atacăm cu forțe vii cetatea sau va trebui să recurgem la asediul clasic, bombardându-o neîntrerupt cu tunurile. Dimitrijev Ratko s'a hotărât pentru cel din urmă, fiind pierderile primului asediu îngrozitoare. Przemysl e bombardat deci fără întrerupere, dar trebuie să recunoaștem că cu puțin succes până acum.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 11 Decembrie 1914.

† **George Serb.** Aflăm trista știre despre moartea distinsului bărbat **George Serb** întâmplată după lungi suferințe în Budapesta.

Defunctul a fost consilier intim, membru al Casei magnaților, în mai multe rânduri deputat reprezentând circumscripția electorală **Zorlenț** (comit. Caraș-Severin), apoi a făcut parte din comitetul fundațiunei Gojdu și a fost reprezentantul acestei fundațiuni la Banca generală ungară, membru în congresul bisericăi ort. române, etc. etc.

Moartea defunctului lasă unanime regretate în cercurile românești.

P. S. Sa d. episcop **Ioan I. Papp** fiind împiedecat de boală a lua parte la înmormântare va fi reprezentat de către I. P. C. Sa părintele arhimandrit **Augutin Hamsea**.

Odihnească în pace.

Eroll nostr. În nrul mai proaspeți ai Monitorului Oastei găsim următorii soldați români distinși pentru vitejia lor dovedită în fata dușmanului:

Medalia de aur pentru vitejie s'a conferit sergentului **Ioan Istrati** din reg. de inf. 63. **Medalia de argint cl. I. pentru vitejie:** sergentul **Zacharie German** și fruntașul **Toader Rațiu** din reg. de inf. nr. 50. **Medalia de argint cl. II. pentru vitejie:** sergentii **George Coman** și **Iosif Fogarasi**, caporalul **Ioan Cheraș**, fruntașii **Gh. Oida** și **Gavril Vințean** toți din reg. 50 de inf.

Comandantul suprem al puterilor balcanice a exprimat recunoștința sa pentru ținuta vitează în fata dușmanului sergentului major **Andrei Miclea** și caporalului **Vasilie Voina**, sergentilor **Constantin Chivar** și **Alexandru Părău** și caporalilor **Gheorghe Muntean** și **Radu Timoftei**, toți din reg. 64 de inf.

D. Ilie Doncașiu, comisar la trenurile din Bosnia a primit crucea de cavaler al ordinului Francisc Iosif pentru serviciile prestate cu cel mai bun succes în timpul războiului.

Distinsul sublocot. român **Ovidiu Cernea** dela reg. 43 din Caransebeș, care se făcea pierdut s'a aflat. Fiind rănit în luptă, a fost transportat în un spital din apropiere care era aranjat în încăperile unei fabrici. Fiind însă coșul (hornul) înalt al fabricii folosit ca turn de observație, Rușii l'au luat ca tel. slobozind șrapnele în spre el, ocupând fabrica. Șrapnelele au căzut și în spital. Astfel se credea că acolo s'ar fi prăpădit și sublocot. Cernea fără urmă. Se vede însă, că Rușii l'au prins acolo ca rănit și l'au dus în Rusia, ajungând după multe peripecii la Moscva, de unde a putut să scrie mamei sale că există.

Au mai fost distinși: **Pavel Urss**, **Ioan Triff** și **Crăciun Baloi**, sergenți-majori cu **medalia de aur**. **Emil Domide**, **George Todea**, **Petru Oross**, **Eliseu Cămăraș** și **George Vicas**, sergenți, cu **decorație de argint cl. I**. **Ioan Magda**, **Onisim Singeorzan**, **Iulian Lapieas**, **Ștefan Tonea** și **Nechita Pavelean**, sergenți, cu **medalia de argint cl. I**. **Ioan Istrate**, **Vasile Popp**, **Vasile Pavel** caporal și **Dumitru Toma** fruntaș, cu **medalia de argint clasa II**. **Alexandru Berbecar**, **Ioan Șimotelcan**, **Adrian Tripa** și **Ioan Cocș** ostași de rând cu **medalia de argint cl. II**, — toți dela reg. 63 inf. din Bistrița.

Răniți: Cadetul în r. **Mateiu Holdan**, dela bat. de vânători nr. 20. Sublocotenentul în res. **Eugen Ilan** dela reg. de honvezi nr. 32. Stegarul **Vasile Mihai** dela reg. de honvezi nr. 12. Stegarul **Ioan Pavel** dela reg. de inf. nr. 91. Stegarul **Nicolae Major** dela reg. de honvezi nr. 22. Stegarul **Balint Sicorea** dela reg. de honvezi nr. 12. Stegarul **Ioan Antal** dela reg. inf. nr. 63 a stat în lupte continue dela începutul războiului până în zilele trecute. Numai la **Jankow** în Galiția a stat neîntrerupt în linia primă de bataie 25 zile. Dumnezeu l'a scutit până acum. O singură dată a fost prin Septembrie atins la mână de un șrapnel. Făcând serviciul grele de recunoaștere a pus mâna pe niște bucatării militare dușmane tocmai în timpul, când batalionul său de mai multe zile nu avusese ce mânca. Drept răsplată a fost înaintat din s.-major la cadet aspirant, iar luna proximă la stegar. Zilele trecute — luând parte la luptele din Polonia rusească a fost rănit în piciorul stâng de un șrapnel, rupându-i un os și făcându-i mai multe rane. Feciorul lui de serviciu, de lângă el a fost lovit drept în cap și a căzut imediat mort la pământ. Antal este nepot de soră al P. S. Sale dlui Episcop al Caransebeșului.

Morți: **Aurel Crenian**, căpitan la reg. de honvezi nr. 21. Arsenie Somforean subl. la reg. de honvezi nr. 32. **Iosif Șinca** subl. în res. în reg. de inf. nr. 28.

Dimitrie Cîrin, în vârstă de 26 ani, din Bodrogul-vechiu, îmbolnăvindu-se pe câmpul de luptă din Galiția a încetat din viață în spitalul din Arad.

Arhiducele Frederic — mareșal. Biroul de presă al guvernului ungar anunță că generalissimul tuturor forțelor armate ale monarhiei arhiducele **Frideric** a fost ridicat la rangul de mareșal.

Regimentul 33. Comandantul regimentului de infanterie 33, colonelul **Simeon Barza**, care acum se găsește bolnav în Karlsbad, răspunzând la scrisoarea de felicitare ce i-a adresat-o primarul orașului **Arad**, **Lud. Varjassy** din prilejul distingerii sale cu „Crucea de fer” serie despre regimentul de casă al Aradului:

„Regimentul nostru de casă — al cărui comandant sunt fericit a fi — și-a menținut locul în luptele de până acum nu numai cu eroism, ci și cu tenacitate și bravură. Ținutei întrepide a ofițerilor și feciorilor mei am să mulțumesc tot, deci și distingerea mea de acum.

Cred, mult st. dle Primar că ve-ți primi cu bucurie știrea, că ofițerii și aspiranții de ofițeri rezerviști, cari servesc în regimentul meu au săvârșit și săvârșesc fapte supraomenești.

În adevăr e o fericire să lupți împreună cu acești soldați bravi iubitori de patrie, sărguțicioși și însuflețiți”.

Listele de alegători detaill pe anul 1915 în Caraș-Severin. În 7 l. c. n. s'a întrunit d. m. comitetul central al comitatului Caraș-Severin sub prezidiul d-lui vice-comite pentru a lua în dezbateri reclamațiunile prezentate. Cu totul s'au prezentat din cele șapte cercuri electorale ale comitatului 255 reclamațiuni, din cari 69 s'au respins a limine, nefiind instruite în conformitate cu dispozițiile legii. Celelalte s'au luat în considerare, dispunându-se ca cei 166 admiși să fie introduși în liste. E interesant că majoritatea covârșitoare a reclamațiilor sunt date din coloniile **Szapáryfalva** (97), **Nagy-Bodofalva** (43), de muncitorii din **Rusca** (49) și din **Balint** (10). Reclamațiile date din partea populației românești nu ating cifra de 30. Și nici aceste nu au fost instruite conform legii, așa că aproape nici una nu a putut fi luată în considerare. După socoteala noastră aproximativă cel puțin 15.000 de reclamații ar fi trebuit să prezenteze Români din acest comitat. („Drapelul”).

Ultima oră.

LUPTELE ÎN CARPAȚI.

Budapesta. — Situația în Carpați este următoarea: În comitatul **Sáros** dușmanul este complet respins. De **Ieri Bártfa** a ajuns iarăși în mâinile trupelor noastre. În **Zemplén** numai în pădurile dela graniță mai sunt neînsemnate trupe rusești. **Sztrópkó** și **Mezőlaborcz** sunt ocupate de câteva zile de trupele noastre. În **Ung** numai la **Ujoc** mai sunt neînsemnate trupe rusești, cari însă evită să ne atace.

În **Maramurăș** Rușii au înaintat până la **Maidanca**, dar nici aici nu dispun de forțe suficiente pentru a lua ofensiva.

INVINGERI TURCEȘTI.

Constantinopol. — Se comunică dela cartierul general: La **Gornija**, spre sud dela **Batum** trupele rusești cari au debarcat sub scutul vaselor de războiu au fost silit să se retragă cu mari pierderi. Am capturat 2 tunuri. În regiunea vilaetului **Van** artileria noastră a respins atacul artileriei rusești. Spre sud dela **Van**, la frontiera persană am respins un alt atac al Rușilor.

Berlin. — Se comunică din Constantinopol: Ofensiva împotriva **Batumului** e în curs. Orașul și fortăreața ale cărei fortificații sunt vechi și slabe, numai puțină vreme vor mai putea rezista atacurilor de pe uscat și de pe mare.

MARE LUPTĂ LA YSER.

Copenhaga. — După știri din sursă franceză Sâmbătă seara Germanii au început ofensiva și de atunci pe întreg frontul de-alungul canalului **Yser** o mare luptă e în curs.

Amsterdam. — Ieri dealungul canalului **Yser** s'a desfășurat o luptă colosală. La **Pervys** Germanii au atacat pe plute ajustate cu mitraliere. În urma plutelor veneau prin apă infanteriștii germani. S'a desfășurat apoi o mare luptă la **Marechen**, Germanii au făcut din căsuța păzitorului podului o adevărată fortăreață și de aci, apoi, au respins atacurile Francezilor, cai au avut pierderi colosale.

Redactor responsabil: **Constantin Savu.**

Caut

UN PRACTICANT NOTARIAL

cu sau fără practică. Salar anual 800 coroane, care se plătește în rate lunare ulterioare. Postul trebuie ocupat imediat. Reflectanții să se adreseze direct mie.

Danil Petrascu,
notar cercual
Strugari (up **Felsőplán**)
cottul Sibiiu.

(Pe 2326—2)